

Projektové noviny

www.7zskolin.cz

Číslo 3

12.ročník (2015/2016)

prosinec 2015

SEDMIČKA

Samostatná příloha časopisu

Vánoční vydání

Štědrý večer - Eliška Nekolová, 4. A

Štědrý večer už se blíží,
rybáři si pruty honí.
Pospěš, pospěš, kapříku,
zachraň svoji rodinku.
Dám ti ještě hodinku.

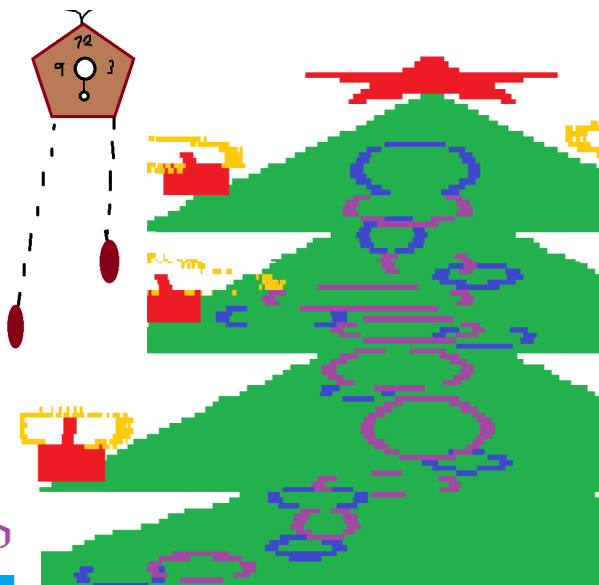
Připravena štedrovečerní tabule,
kapr už má na mále.
Kapřík chutná převelice,
kosti nechci vidět více.

Dnes držím půst jen na krátko,
večer vidím zlaté prasátko.
Dnešní den se zdařil skvěle,
teď už jděte do postele.

Dárečky - Sandra Vallová, 4. A

Dostali jsme dárků dost a náš pejsek dobrou kost.
Já dostala časopis a tam byl stručný popis
jak se starat o pejsky.
Mamka měla kávovar, který vážně fungoval.
Táta dostal triček dost a měl z nich velkou radost.
To jsou naše Vánoce, další zase po roce.

Dne 26. listopadu jsme jeli autobusem do Šestajovic. Sraz byl v 7 : 45 hodin před prvním pavilonem naší školy. V autobuse jsem seděla s Karolínou Košnerovou. Jeli jsme po dálnici a potom jsme odbočili na Šestajovice. V Šestajovicích jsme byli rozděleni na dvě poloviny, vlastně po třídách. Jedna třída zůstala v budově, kde jsme si malovali čokoládovými barvami čokoládové srdíčko. Druhá skupina

šla do druhé budovy, kde si odlévali belgickou čokoládu a zdobili si ji. Potom se vyměnily třídy. Mezitím, než jsme se vyměnili, jsme si něco mohli koupit. Já jsem si koupila kelímek teplé mostecké čokolády. Když jsme se vyměnili a všechno si udělali, tak jsme šli do první budovy, kde jsme si malovali srdíčka. Pak jsme si všechno uklidili do batohů a šli nakupovat do svíčkárně. Tam jsem koupila tmavě růžovobílou svíčku s medvídkem za 85 Kč. Když jsme si všechno nakoupili, jeli jsme do Přerova nad Labem do skanzenu. Tam nám paní průvodkyně říkala, jak dříve lidi žili. Viděli jsme, jak dřív vypadaly chalupy a jak byly nízké. Viděli jsme také, jak se slavili vánoce, jak se lidi živili a další takové velmi pěkné a zajímavé věci. Potom jsme šli do malého obchůdku, kde jsem si koupila čtyři pytlíčky, které voněly po levanduli. Pak jsme po celém výletu jeli zpět do Kolína. Celý výlet se mi opravdu moc líbil. *Sandra Bukačová, 5. C*

Z Kolína jsme jeli na dálnici, což bylo prý kratší, než kdybychom jeli po klasické silnici. Cesta se nám zdála úmorně dlouhá. Když jsme dojeli do Šestajovic do čokoládovny, tak se paní učitelky dohodly s paní lektorkou, jak se rozdělíme a ještě před tím, jsme ochutnali kakaový bob. Já jedl kakaový bob poprvé a moc mi chutnal. Potom nám paní lektorka říkala, že čokoládovna tam je teprve tři čtvrtě roku, a že jejich firma Rodas je stará 25 let.

Paní říkala, že Belgická čokoláda je jedna z těch nejlepších a jak probíhá proces výroby čokolády. Potom jsme se tedy rozdělili na 5. C a 5. B. My jsme šli nejdříve malovat na čokoládu ve tvaru srdce a 5. B šla čokoládu odlévat. Dostali jsme barvy - žlutou, zelenou, modrou a růžovou. To nebyly obyčejné barvy jako na výtvarnou výchovu, ale bylo to potravinářské barvivo. Pak jsme si mohli jít něco koupit. Já jsem si koupil dvě čokolády a čokoládový drink. A dále jsme dostali čokoládové lízátko. Potom šla 5. B malovat na čokoládu a my 5. C jsme šli čokoládu odlévat. Odlévali jsme tabulku čokolády a já jsem si

svou čokoládu ozdobil mandlemi a arašídy. Pak jsme šli do obchodu se svíčkami. Mamince jsem koupil do kuchyně malou zelenou svíčku za 35,- Kč. Dále jsme jeli do Přerova. Šli jsme do skanzenu. Mně se to moc ve skanzenu líbilo jako v čokoládovně. Dozvěděl jsem se jaké zvyky a tradice lidé dříve měli. I tady jsme si mohli něco koupit. Potom jsme se šli podívat na rozestavěné historické budovy. Vypadaly nádherně. Pak jsme jeli zpět do Kolína. Po příjezdu paní učitelky zjistily, že jsme přijeli

dříve, než se předpokládalo. Tak jsme po obědě šli zpět do školy na jednu hodinu. Výlet se vydařil a bylo to moc krásné. *Vojtěch Pernica 5. C*

Exkurze Karlštejn

1. prosince jsme si dali sraz před školou a čekali na autobus. Cesta autobusem byla dlouhá, přesněji dvě a půl hodiny. Když jsme dorazili na místo, šli jsme do velkého kopce ke Karlštejnu do muzea voskových figurín. Viděli jsme Karla IV., Boženu Němcovou, dokonce i Napoleona. Bylo tam i vězení a za mřížemi jsme mohli vidět vězně, kata, ale i Bílou paní. Dále jsme si to namířili do muzea betlémů. V muzeu už na nás čekala paní se zajímavým výkladem o historii betlémů. Po výkladu jsme si šli betlémy prohlédnout. V celém muzeu jich je 50. Na půdě byl betlém největší. Jmenoval se královský a má rozlohu 80 m². Šli jsme se podívat i dolů do sklepa na Bílou paní. Nakonec jsme dostali chvíli rozchod a mohli navštívit malé obchůdky v kopci ke Karlštejnu. Pak už jsme jen sešli k autobusu a vydali se na cestu do Kolína ke škole. Exkurze ke Karlštejnu se mi líbila a těším se, až tam pojedou podruhé. Určitě bych toto místo doporučil kamarádovi. *Šimon Výborný 5.A*

Mobilní planetárium

Dne 1. 12. 2015 k nám do školy zavítalo mobilní planetárium se vzdělávacím programem Astronomie pro děti 1. – 3. ročníku. Také děti ze 2. A měly skvělou příležitost podívat se „do vesmíru“ – a to vleže v naší tělocvičně. Do velké nafukovací kopule se vešla celá naše třída. Příběhem je provázely dvě kreslené postavičky - trpaslík Zvídálek, který tak jako každé dítě ještě chodí do školy, a jeho učitel trpaslík Vševěd, který mu zodpovídal jeho zvědavé otázky. Zvídálek s Vševědem podnikli také společně let kouzelným raketoplánem, a tak jsme se s nimi mohli podívat, jak to vypadá na jednotlivých planetách Sluneční soustavy a které planety jsou naší Zemi nejvíce podobné. Čtyřicetiminutový program se dětem líbil a po jeho shlédnutí se s nadšením pustili s lektorem do diskuse. Zde se můžete podívat na fotografie, které zachycují žáky 2. A při vstupu do kopule a při promítání. *Lenka Ryšánková*

Zpívání pro pejsky

Ve středu 9.prosince jsme uspořádali již tradiční koncert "Zpívání pro pejsky".

Vánočně laděné písničky a koledy s dětmi ze školní družiny nacvičila paní vychovatelka Olga Převrátilová a s dětmi 2.stupně paní učitelka Šahira Al Midani. O doprovod na klávesy se postarala paní učitelka Iveta Hrejsemnou a na flétničky zahrály děti 3. a 4.ročníku pod vedením paní učitelky Vlasty Horové. Se závěrečnou Bim bam se připojila 3.C s paní učitelkou Evou Konvalinkovou.

Koncert si přišla poslechnout i vedoucí útulku v Kolíně paní Alice Vlková.

Dobrovolné vstupné v podobě psí potraviny dalo jasný signál, že se koncert líbil. Kromě věcných dáreků bylo vybráno 9 827 Kč. Na opuštěné pejsky přispěly i děti z mateřské školy Bezručova, Masarykova a Katolické MŠ Legerova se svými učitelkami.

Věříme, že koncert přispěl k příjemné předvánoční náladě a udělá svým výtěžkem radost i opuštěným pejskům v Kolíně.

V Kolíně na náměstí jsme zpívali koledy

Česko zpívá koledy se vydařilo. Školáci, rodiče i prarodiče si zaslouží velkou pochvalu. Ani deštivé počasí je neodradilo, aby si přišli zazpívat ke stromečku na Karlově náměstí nejznámější české koledy.

Děkuji a přeji všem klidné Vánoce a nový rok 2016. *Mgr. Vlasta Horová*

Vánoční zvyky a tradice

Jak vzniklo slovo „vánoce“?

Je vlastně zkomoleninou. Naši předkové slavívali slunovrat od 21. prosince do Nového roku – tedy 12 svátečních dnů – to byly kdysi symboly 12 příštích měsíců. Svátkům zimního slunovratu se říkalo „čas o 12 nocích“, později „dvanáctnoce“, = „dvánoce“ a nakonec „vánoce“.

Předvánoční čas začíná adventem. Slovo advent je latinské a znamená příchod. Na bohatě prostřené sváteční tabule, hojnost dárků, stromečky a koledy se těší lidé o Vánocích v různých zemích.

V **Česku** začíná oslava Vánoc na Štědrý den, 24. prosince. K Vánocům se pojí množství lidových tradic, k nimž se řadí vánoční stromek, jesličky (betlém), vánoční dárky, které podle české tradice nosí Ježíšek, či vánoční cukroví.

Vánoce jsou vnímány převážně jako svátky pokoje, rodiny a lásky, který lidé slaví společně bez ohledu na své náboženské přesvědčení.

Kapr a bramborový salát

Bez kapra a salátu by štědrovečerní večeře nebyla večeří. Jak dlouho si myslíte, že jíme na Vánoce smaženého kapra? Kapr je naším symbolem a naší národní rybou, přesto na štědrovečerní tabuli se dostala až od 50. let minulého století.

Ježíšek

Jak to, že zrovna nám nosí dárky Ježíšek? Ježíšek nám nosí dárky z důvodu velké obliby betlémů. Tak, jako se všichni scházeli v Betlémě, aby se poklonili malému Ježíškovi a dali své dary, tak i on nyní nosí dárky nejen malým dětem.

Dárky se dávají již asi od středověku. Lidé dávali dětem červené jablíčka, ořechy, perníčky a dospělí si dávali šátky, víno, či voňavky. Každé 12 – leté dítě dostalo na Vánoce zlatou minci, a pokud ji v průběhu ani na okamžik z dlaně nepustilo, bude mít šťastný a spokojený život.

Půlnoční mše a koledy

Vánoce bez koled by byly velice smutné. Koledy doprovází celé vánoce. Původně je zpívaly jen děti, které chodily městem, či vesnicí a koledovaly si touto cestou o jídlo a o pití.

Půlnoční mše vytváří ducha Vánoc. Podle křesťanství Vánoce začínají právě touto mší.

Jmelí má kouzelnou moc. Lidé věřili, že vás a váš dům může ochránit od zlých mocností. Políbek pod jmelím je dozajista také všem známý. K tomu aby jmelí mělo doopravdy kouzelnou moc, je zapotřebí, aby vám jej někdo daroval a vy jej zavěsili do středu místnosti anebo nad jídelní stůl ráno na Štědrý den.

Hvězda

Symbolika hvězdy má původ v Betlémě, kdy doprovázela Tři krále, kteří se přišli poklonit Ježíškovi – novému židovskému králi a přinesli mu i dary.

Cukroví

Pečení cukroví je starým pohanským zvykem. Cukroví mělo chránit o nejmocnější noci roku dům a celou rodinu před temnými silami. Pracukroví se peklo ve tvaru zvířat a věšelo se na dveře domů, chlévů a také na ovocné stromy.

Původní cukroví bylo především ze sušeného ovoce a z medu. Ještě v první polovině minulého století se nejvíce pekly perníčky a karamelky.

Ještě nedávno se peklo dvanáct druhů cukroví. Dvanáct druhů symbolizovalo dvanáct měsíců.

Na Slovensku má Štědrý den více názvů. Používá se i název Kračún, další používaný název je Viľija. Hodně starý je i název Dohviezdny večer.

Na Štědrý den se na Slovensku nejí rybí polévka, ale kapustnica, což je něco jako naše zelňačka. Na stole jsou také opékance či bobalky, což jsou bochánky velikosti ořechů pečené z kynutého těsta, které se jedí spařené a posypané mákem. Podstatná součást menu jsou oplatky, které se jí s medem a česnekem. Místo vánočky se pečou koláče a bábovky. Určitě nechybí bramborový salát, jen tradičního kapra častěji nahrazují jiné ryby.

V Polsku se věří, že Ježíšek opouští o Štědrém dni nebe a snáší se na oslíku mezi lidi na zem. Proto polské děti chystají pod stromečkem pro unavené oslátka trochu sena na občerstvení.

Polský svatý Mikolaj - obdoba našeho českého Ježíška. Děti rozbalují dárky na Štědrý den s první vycházející hvězdou, kdy nám naše české zvyky velí teprve začít s večeří.

V Polsku mají na Štědrý den večeři o dvanácti chodech symbolizujících počet měsíců v roce a počet apoštolů, od různých předkrmů, pirožků, přes polévku, plněného krocana, ryby až po speciální zákusky tzv. "ušky". Na štědrovečerním stole nesmí chybět polévky jako boršč, zelňačka, houbová nebo rybí a samozřejmě štědrovečerní ryba – kapr, sled' nebo jeseter. Večeře je ukončena moučnickem. Charakteristické jsou takzvané makůvky, žemle máčené v mléce dochucené mákem a rozinkami nebo makové koláče. Úplně naposled přijde sušené ovoce a rozmanité cukroví.

V Německu naděluje dárky Christkind neboli Ježíšek. Zejména v severních oblastech se zachoval vznešený Weihnachtsmann, který má dlouhý plášť s kapucí a zrzavé vlasy i vousy, a cestuje na divokém větru. V domácnostech nechybí adventní věnec z chvojí se čtyřmi svíčkami, které symbolizují čtyři neděle před Vánocemi.

Vánoční německá kuchyně nabízí mnoho pokrmů z ryb, jako jsou pečená štika, candát na roštu, plněný kapr a podobně. Nejoblíbenější je však husa nebo kachna s červeným zelím a bramborovým knedlíkem s jablky a slaninou. S oblibou se podává konšelská mísa, která se skládá z kousků vepřové pečeně, kachny, husy, krůty, uzeného masa a ze smetanových klobás. Lahůdkou na závěr bývá jablečný závin, do kterého se přidávají kompotované třešně.

Společná je záliba ve vánočním pečivu, ať už jsou to skořicové hvězdičky, máslové placičky, v Sasku rozinková štola nebo v Bavorsku perníkové koláčky. Nikde ale nechybí vánoční máslová štola s rozinkami, mandlemi a kandovaným ovocem, která se v německých domácnostech připravuje již více než 300 let.

Vánoce v **Rakousku** začínají vlastně už 1. prosince, kdy děti otevřou první dvířka v adventním kalendáři. V samotné Vídni však přicházejí Vánoce už 18. listopadu, kdy se otevírají brány prvních adventních trhů.

Rakousko slaví vánoční svátky podobným způsobem jako u nás v Česku, protože kdysi tvořilo s námi jednu zemi.

Doba adventu a vánoc je v Rakousku spojena s vůní čerstvě pražených mandlí, lineckého těsta, pečených kaštanů, bramborových placek a dalších domácích specialit - vánoček a štol. Mezi vánočním pečivem jsou jedničkou vanilkové rohlíčky, ale skutečnou místní specialitou je takzvaný kletzenbrot, což je chléb s křížalami, který je považován za nejstarší vánoční moučník vůbec.

Asi čtvrtina rakouských rodin má na svátečním štědrovečerním stole kapra, ale mnohem častěji se objevují i jiná masa. Nejpopulárnější jsou vídeňské vepřové řízky, krůta nebo kachna, ale výjimkou není ani zvěřina. A samozřejmě vánočka a štrúdl!

Na Štědrý večer 24. 12. přichází Ježíšek přivolaný cinkáním zvonečku. Dárčky nebývají drahé. Spíše nápadité, praktické a vlastnoručně vyrobené.

Rakušané velice milují hudbu, a tak i jejich Vánoce jsou vlastně sledem různých koncertů. Určitě každý zná píseň „Tichá noc, svatá noc“, která v originále zní „Stille Nacht, Heilige Nacht“, málokdo však asi zná její zajímavou historii.

Poprvé tato vánoční koleda zazněla téměř před 190 lety. Velice rychle rozšířila jako píseň lidová. Na sklonku 20. století se našel Mohrův rukopis se slovy této vánoční písně, který odhaluje, že hudbu k textu složil Franz Xaver Gruber. Traduje se, že to byli lidé hodní a slušní. Možná právě proto se v písni skrývá mocné poselství dobra a téměř každý pociťuje při jejím poslechu takové to krásné vánoční dojetí.

Čtenářské dílny

Naše škola je zapojená do projektu Výzva č. 56.

Deset dětí 2. stupně mělo možnost vyjet na poznávací zájezd do Anglie a učit se v anglické škole.

Žáci 1. stupně si zvyšují čtenářskou gramotnost.

Škola zakoupila značné množství knih, které si děti můžou půjčovat i domů. Hlavně s nimi však pracují v hodinách českého jazyka ve čtenářských dílnách.

Děti ze III.A v jedné ze čtenářských dílen vytvořily pětilístky na téma kniha:

Kniha
hezká poučná
pobaví, prodává se, čte se
Jsou tam hezké příběhy.
zábavná

Kniha
zábavná dobrá
baví mě, čtu si, líbí se mi
Čtu rád Mikeše.
legrace

Kniha
báječná legrační
čtu ji, je zajímavá, poučí mě
Číst knihy je báječné.
zábava

Děti z V.C pro vás připravily při čtenářské dílně křížovku:

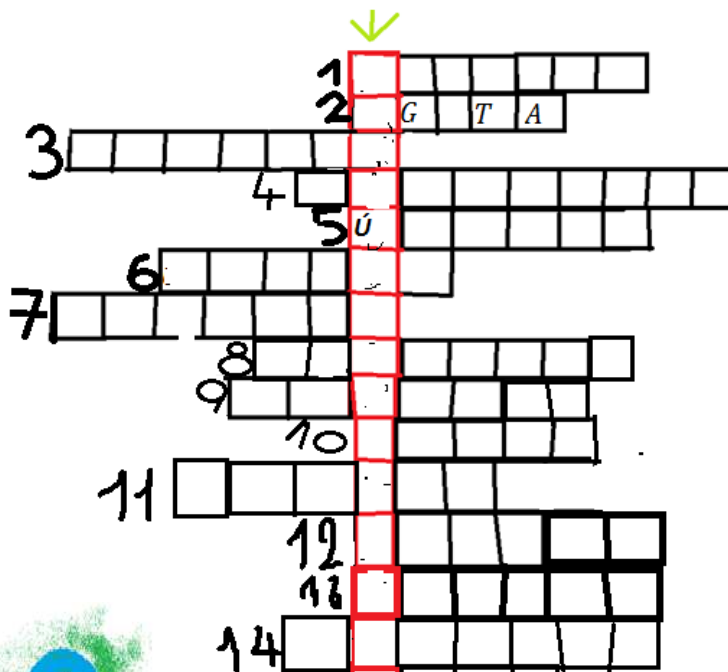

**KDYŽ HOŘÍ TAK JE
NĚKDO V... 8.**

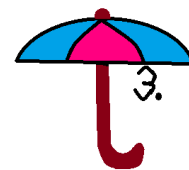

**SYNONYMUM KE
STAŘENKA. 9.**

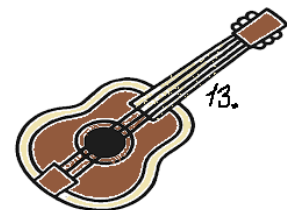
**KDYŽ JSME
NEMOCNÝ JDEME
K... 4.**

**CO DÁVÁME DO
OVLÁDÁNÍ... 7.**

**CO ŘEŠÍ SCOBIDOO?
6.**

**SYNONYMUM KE SLOVU
UKLIZENO. 5.**

**CO DÁVÁME DO
ZÁSUVKY? 11.**

**2.
DÍVČÍ JMÉNO**

